

**Комунальний заклад вищої освіти
Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
Кафедра «Інструментальне виконавство (за видами)»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергєєнко О.М.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНСАМБЛЬ ОК 14

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Інструментальне виконавство (за видами)»
Статус дисципліни	Обов'язкова

Київ 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Ансамбль» для здобувачів вищої освіти галузі знань **02 «Культура і мистецтво»**, спеціальності **025 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми «**Інструментальне виконавство (за видами)**»

Розробники:

Гордієнко П. В. – викладач кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)» гітари КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Пилип О. І. – викладач скрипки КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Косенко П.Б. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри «Інструментальне виконавство(за видами) КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)»

протокол №1 від 27 серпня 2020 р.

перезатверджено: протокол №1 від 29 серпня 2022 р.

протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри **Ясько О.О.**

1. Опис навчальної дисципліни для ступеня освіти «Бакалавр»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки: I-й	
Загальна кількість годин – 120	32/32	10/8
Кількість модулів – 2	Семестри:	
Тижневих годин індивідуальних занять для денної форми навчання: 1-2 семестри 2 години на тиждень Тижневих годин самостійної роботи студента для денної форми навчання: 1-2 семестри – 1,5 години на тиждень Для заочної форми навчання: 1-2 семестри – 3 години на тиждень	I, II	I, II
	Індивідуальні:	
	Денне – 64	Заочне – 18
Форма підсумкового контролю: Залік - 1 семестр Іспит – 2 семестр	Самостійна робота:	
	Денне – 56	Заочне – 102

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Ансамбль» ОК 14

Мета навчальної дисципліни – є формування та розвиток прикладних навичок ансамблевого виконавства з метою виховання кваліфікованого спеціаліста, що здатен продемонструвати професійні уміння в обсязі, необхідному для практичної діяльності в якості артиста ансамблю та викладача мистецької школи.

Предмет навчальної дисципліни – мистецтво ансамблевого виконавства, теоретичні знання і практичні навички, необхідні для художньо переконливого відтворення ансамблевих творів різноманітних жанрів та стилів.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Ансамбль скрипалів» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: ЗК 2,5,8,9,11, 17. СК 1,2,6,9,13,17,18.

- **ЗК 2** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- **ЗК 5** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК 8** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- **ЗК 9** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- **ЗК 11** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- **ЗК 17** Здатність зберігати та примножувати моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- **СК 1** Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
- **СК 2** Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
- **СК 6** Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- **СК 9** Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- **СК13** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- **СК17** Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, диригентської, педагогічної діяльності.
- **СК18** Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Формування комплексу виконавських навичок, необхідних для ансамблевого виконання. Набуття професійного ансамблевого мислення.
2. Стимулювання розвитку емоційності, музичної пам'яті, уяви та творчої активності при ансамблевій грі.
3. Вирішення комунікативних завдань (спільна творчість, вміння спілкуватися в процесі ансамблевого музикування, вміння оцінювати гру партнера).
4. Розширення музичного світогляду шляхом ознайомлення з кращими зразками симфонічної, оперної і камерної літератури в скрипкових перекладах та оригінальними ансамблями. Набуття досвіду виконання творів різних стилів в ансамблі скрипалів.
5. Формування професійних навичок для практичної діяльності у мистецьких школах.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Ансамбль» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП): середня спеціалізована музична освіта або диплом молодшого спеціаліста. Обов'язкове попереднє вивчення в обсязі 8 класів ДМШ предметів сольфеджіо, музична література, фортепіано.

4. Очікуванні результати навчання

Відповідно до освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)» вивчення навчальної дисципліни «Ансамбль» ОК 14 забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.	ПРН 1
2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.	ПРН 2
5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Ансамбль»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
-------------------------------	----------

1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.	ПРН 1
2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.	ПРН 2
5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8

4.1 Після опанування навчальної дисципліни «Ансамбль» студенти повинні:

знати:

- професійну термінологію;
- художньо-виконавські можливості інструменту;
- базовий репертуар для ансамблю;
- методи роботи над формою, технічною та художньою сторонами творів;
- особливості гри в ансамблі скрипалів, специфіку індивідуальної та спільної репетиційної роботи.

вміти:

- використовувати технічні навички та засоби виконавської виразності задля грамотної інтерпретації нотного тексту ансамблевої літератури;
- читати з аркушу музичні твори;
- здійснювати слуховий контроль при ансамблевому музикуванні, чути всі партії;
- погоджувати свої виконавські наміри з партнером і знаходити спільні художні рішення при роботі в ансамблі;
- володіти навичками психологічного контролю над собою в процесі репетицій та концертного виконання.

5. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання

5.1 Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: іспит (залік), виконання ансамблевої програми у формі виступу.

5.2 Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, та шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Критерії поточного оцінювання знань студентів

5 А (відмінно)	= 100-90 балів
4 В-С (добре)	= 74-89 балів
3 D-E (задовільно)	= 60-73 бали
2 FX (незадовільно)	= 35-59 з можливістю повторної прездачі
н/а F (незадовільно)	= 0-34 з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточний контроль передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на індивідуальних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Правила оцінювання:

Максимальна кількість балів з дисципліни «Ансамбль (скрипка)» за семестр – 100 балів.

Поточний контроль проводиться кожні 3 уроки впродовж кожного семестру й оцінюється від 1 до 5 балів¹. За кожну тему студент може бути оціненим 3-4 рази.

Максимальний бал поточного контролю становить 65 балів².

За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали. За пропуск занять без поважної причини або непідготовлені домашні завдання кількість балів знижується :

Нарахування заохочувальних балів (+)		
1.	Стовідсоткове відвідування занять протягом семестру.	+ 5 балів

¹ Дивитись таблицю «Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою»

² Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово»

2.	Творча активність, направлена на пошук додаткової літератури для більш поглибленого опрацювання теми, що вивчається у певному модулі. Виступ в концерті, участь в конкурсі й отримання 1, 2, 3 премії або Гран-при.	+5 балів
----	---	----------

Штрафні бали (-)

1.	Відсутність на заняттях без поважних причин.	-5 балів
2.	Здача модульних та самостійних робіт пізніше призначеного терміну.	-5 балів
3.	Не виконання студентом завдань по самопідготовці	-5 балів

Виступ та виконання концертної програми	Критерії оцінювання
«5»	При виконанні музичних творів, студент впевнено відтворює текст по нотах. Яскраво інтерпретує музичні твори, дотримуючись темпових та динамічних позначень. Виразно передає художній зміст твору (фразування, динамічний розвиток, характер). Систематично і результативно працює над удосконаленням виконавської техніки. Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Вільно володіє термінологією. Вільно орієнтується в стилістичних особливостях творів різних епох. Старанно виконує всі програмові вимоги. Здатен проаналізувати свою роботу над музичним матеріалом. Систематично готується до занять. Значну увагу приділяє самостійній роботі, проявляє творчу ініціативу при виконанні завдань з дисципліни. Приймає участь у фортепіанних концертах.

«4»	<p>Студент демонструє досить переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. При виконанні музичних творів, впевнено відтворює текст по нотах без помилок, дотримуючись авторських вказівок (відповідний темп, динаміка, штрихи, аплікатура). Виразно передає характер твору (фразування, динамічний розвиток, цілісність твору). Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Систематично готується до занять. Здатен самостійно працювати та аналізувати свою роботу. Приймає участь у фортепіанних концертах.</p>
«3»	<p>Студент відтворює текст по нотах, передає характер та художній зміст твору, виконує авторські вказівки (темп, динаміка, аплікатура). Але не завжди демонструє переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. Спостерігаються окремі помилки в розумінні стилістичних особливостей музичних творів. При виконанні допускає незначні помилки, які не заважають загальному сприйняттю твору. Виконує всі програмові вимоги, знає музичну термінологію. Володіє інформацією про композитора, його творчий спадок. Систематично готується до занять.</p>
«2»	<p>Студент відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.</p>
«1»	<p>Студент відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.</p>

«н/а»	Недбале ставлення до занять, постійне невиконання завдань, які передбачені навчальною програмою. Студент по нотах відтворює текст зі значними помилками без відповідних штрихів та динаміки, не звертає уваги на аплікатуру, допускає метро-ритмічні помилки. Музичною термінологією володіє частково. Систематично не готується до занять, програмові вимоги не виконує.
-------	---

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів здійснюється через проведення слухання концертного виступу студентів в ансамблі.

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання студентом усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Студент, який набрав кількість балів, що прирівнюється до оцінки «високий рівень» (відмінно) та активно брав участь в концертах або став переможцем конкурсу, вивчив програму в обсязі семестру може бути звільнений від складання диференційованого заліку.

Підсумковий модульний контроль оцінюється від 1-35 балів³:

Від 1-35 балів	
27-35 б.	- Виконання програми без помилок, - Яскрава інтерпретація - Виразна передача художнього змісту
18-26 б.	- Непереконливий рівень втілення художніх образів. Незначні помилки.
9-17 б.	- Не відповідність темпу, штрихів. Велика кількість текстових помилок.
1-8 б.	- Не вивчений текст.

³ Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово».

Види робіт	Бали рейтингу		
<p>При виконанні музичних творів, студент впевнено відтворює текст по нотах. Яскраво інтерпретує музичні твори, дотримуючись темпових та динамічних позначень. Виразно передає художній зміст твору (фразування, динамічний розвиток, характер). Грає в ансамблі, чує партнера. Систематично і результативно працює над удосконаленням виконавської техніки. Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Вільно володіє термінологією. Вільно орієнтується в стилістичних особливостях творів різних епох. Старанно виконує всі програмові вимоги. Здатен проаналізувати свою роботу над музичним матеріалом. Систематично готується до занять. Значну увагу приділяє самостійній роботі, проявляє творчу ініціативу при виконанні завдань з дисципліни. Приймає участь у концертах.</p>	100-90 балів	Високий	А
<p>Студент демонструє досить переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. При виконанні музичних творів, впевнено відтворює текст по нотах, дотримуючись авторських вказівок (відповідний темп, динаміка, штрихи, аплікатура). Виразно передає характер твору (фразування, динамічний розвиток, цілісність твору). Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Систематично готується до занять. Здатен самостійно працювати та аналізувати свою роботу. Приймає участь у концертах.</p>	82-89 балів	достатній	В
<p>Студент відтворює текст по нотах, передає характер та художній зміст твору, виконує авторські вказівки (темп, динаміка, аплікатура). Але не завжди демонструє переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. Спостерігаються окремі помилки в розумінні стилістичних особливостей музичних творів. При виконанні допускає незначні помилки, які не заважають загальному сприйняттю твору. Виконує всі програмові вимоги, знає музичну термінологію. Володіє інформацією про композитора, його творчий спадок. Систематично готується до занять.</p>	74-81 балів	достатній	С

<p>Студент володіє музичним матеріалом, але під час виконання припускає помилки в тексті та аплікатурі. Недостатня наполегливість в напрямку оволодіння знаннями, уміннями, навичками, необхідними в професійній діяльності музиканта-виконавця, наявність досить суттєвих недоліків у розумінні змісту музичних творів. Художній зміст передає частково. Невпевнено володіє термінологією. Програмові вимоги виконує не повною мірою.</p>	<p>64-73</p>	<p>середній</p>		<p>D</p>
<p>Студент відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.</p>	<p>60-63</p>	<p>середній</p>	<p>Зараховано</p>	<p>E</p>
<p>Недбале ставлення до занять, постійне невиконання завдань, які передбачені навчальною програмою . Студент по нотах відтворює текст без відповідних штрихів та динаміки, не звертає уваги на аплікатуру, допускає метро-ритмічні помилки. Музичною термінологією володіє частково. Систематично не готується до занять, програмові вимоги не виконує.</p>	<p>35-59</p>	<p>незадовільно з можливістю повторної перездачі початковий</p>	<p>Не зараховано</p>	<p>FX</p>
<p>Завдання не виконане, знання з навчальної дисципліни відсутні. Велика кількість пропусків занять без поважних причин. Має мінімальні музично-теоретичні знання. Програмові вимоги систематично не виконує. Має слабкі практичні навички.</p>	<p>0-34</p>	<p>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни Н/А</p>	<p>Не зараховано</p>	<p>F</p>

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

І РІК НАВЧАННЯ

Диф. залік у 1 семестрі

Поточний контроль													Підсумковий контроль	Разом	
Модуль 1															
Т1			Т2			Т3			Т4				Залік		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 35 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
Контроль самостійної роботи проводиться кожні 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 65 балів													Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 35 балів.		

Екзамен у 2 семестрі

Поточний контроль													Підсумковий контроль	Разом	
Модуль 2															
Т1			Т2			Т3			Т4				Екзамен		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 35 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
Контроль самостійної роботи проводиться кожні 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 65 балів													Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 35 балів.		

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1 Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Тема 1. Твір барокової доби.

Засвоєння основних принципів спільного музикування:

- робота над ритмічною узгодженістю, єдиним динамічним планом;
- досягнення звукового балансу, єдності фразування.

Тема 2 Твір композитора класика.

Засвоєння основних принципів художньої інтерпретації ансамблевих творів європейської класики. Опанування темброво-фонічної специфіки, виражальних можливостей і жанрово-стильових засад репертуару. Освоєння базових теоретичних знань щодо ансамблевого виконавства.

Тема 3. Твір українського композитора.

Подальший розвиток базових навичок гри в ансамблі:

- ауттакт і точність вступу, спільне розуміння темпу та агогіки;
- досягнення динамічної рівноваги, єдності фразування, чіткого уявлення про значення кожної партії в конкретному епізоді. Розвиток навичок ансамблевого читання з аркушу та швидкої орієнтації в музичному тексті.

Тема 4. Твір віртуозного характеру.

Засвоєння знань стосовно еволюції стилів ансамблевого виконавства.

Виховання музичного смаку та творчого уявлення про варіантність художньої інтерпретації ансамблевих творів. Удосконалення технічних навичок, виразності виконання та артистизму.

МОДУЛЬ 2.

Тема 5. Твір композитора романтика:

- розвиток музичного мислення з метою наскрізного охоплення твору;
- формування навичок співставлення й поєднання силових (динамічних) рівнів, акцентів різного характеру й сили, нюансів посилення і послаблення звучності;
- робота над аплікатурою твору, як необхідною умовою для вдосконалення виконавської майстерності;
- робота над відточенням слухо-рухової координації;
- вдосконалення артикуляційних навичок студента;
- робота над фактурою, як комплексом засобів музичної виразності.

Тема 6. Твір композитора класика:

- формування вміння досягати єдності, цільності виконання при дотриманні тематичної та динамічної контрастності;
- формування вміння переключення на новий музичний образ;
- формування у студентів блискавичних та барвистих музично-слуховою уявлень;

- формування вміння підлаштовувати свій виконавський апарат під необхідність досягнення певного характеру звучання;
- робота над особливостями артикуляції та орнаментики у творах класичного стилю; типові закономірності композиційної структури та драматургії сонатної форми.

Тема 7. Твір українського композитора:

- розвиток тембрального уявлення, відчуття колористичних можливостей фактури;
- стилістичні та жанрові особливості творів композиторів українських композиторів;
- робота над вихованням виконавської впевненості, артистизму;
- розуміння й вирішення технічних завдань.

Тема 8. Твір розгорнутої форми:

- єдність форми;
- усвідомлення художньої природи й особливостей музичного матеріалу, його цілісне сприйняття на основі оперування музично-слухових уявлень;
- виявлення та вирішення технічних завдань;
- стратегія підготовки до сценічних виступів.

6.2 Структура навчальної дисципліни

ТЕМА	Кількість годин					
	Денна форма			Заочна форма		
	разом	аудиторні	самостійні	разом	аудиторні	самостійні
МОДУЛЬ 1.						
Тема 1. Твір барокової доби	15	8	7	15	2	13
Тема 2. Твір композитора класика	15	8	7	15	2	13
Тема 3. Твір українського композитора	15	8	7	15	2	12
Тема 4. Твір віртуозного характеру	15	8	7	15	4	11
Разом:	60	32	28	60	10	50
МОДУЛЬ 2.						
Тема 5. Твір композитора романтика.	15	8	7	15	2	13
Тема 6. Сучасний твір зарубіжного композитора	15	8	7	15	2	13
Тема 7. Сучасний твір українського композитора.	15	8	7	15	2	13
Тема 8. Твір розгорнутої форми	15	8	7	15	2	13
Разом:	60	32	28	60	8	52
	денне			заочне		
Загальний обсяг годин:	120	64	56	120	18	102

6.3 Самостійна робота (денна, заочна форми)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.	Заочна ф.
	МОДУЛЬ 1.		
1	Тема 1. Твір барокової доби. Засвоєння основних принципів спільного музикування: - робота над ритмічною узгодженістю, єдиним динамічним планом; - досягнення звукового балансу, єдності фразування.	7	13
2	Тема 2 Твір композитора класика. Засвоєння основних принципів художньої інтерпретації ансамблевих творах європейської класики. Опанування темброво-фонічної специфіки, виражальних можливостей і жанрово-стильових засад репертуару. Освоєння базових теоретичних знань щодо ансамблевого виконавства.	7	13
3	Тема 3. Твір українського композитора. Подальший розвиток базових навичок гри в ансамблі: - ауфтакт і точність вступу, спільне розуміння темпу та агогіки; - досягнення динамічної рівноваги, єдності фразування, чіткого уявлення про значення кожної партії в конкретному епізоді. Розвиток навичок ансамблевого читання з аркушу та швидкої орієнтації в музичному тексті.	7	12
4	Тема 4. Твір віртуозного характеру. Засвоєння знань стосовно еволюції стилів ансамблевого виконавства. Виховання музичного смаку та творчого уявлення про варіантність художньої інтерпретації ансамблевих творів. Удосконалення технічних навичок, виразності виконання та артистизму.	7	11
Всього по 1 модулю		28	50
	МОДУЛЬ 2.		

5	<p>Тема 5. Твір композитора романтика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвиток музичного мислення з метою наскрізного охоплення твору; - формування навичок співставлення й поєднання силових (динамічних) рівнів, акцентів різного характеру й сили, нюансів посилення і послаблення звучності; - робота над аплікатурою твору, як необхідною умовою для вдосконалення виконавської майстерності; - робота над відточенням слухо-рухової координації; - вдосконалення артикуляційних навичок студента; - робота над фактурою, як комплексом засобів музичної виразності. 	7	13
6	<p>Тема 6. Твір композитора класика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування вміння досягати єдності, цільності виконання при дотриманні тематичної та динамічної контрастності; - формування вміння переключення на новий музичний образ; - формування у студентів блискавичних та барвистих музично-слуховою уявлень; - формування вміння підлаштовувати свій виконавський апарат під необхідність досягнення певного характеру звучання; - робота над особливостями артикуляції та орнаментики у творах класичного стилю; типові закономірності композиційної структури та драматургії сонатної форми. 	7	13
7	<p>Тема 7. Твір українського композитора:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвиток тембрального уявлення, відчуття колористичних можливостей фактури; - стилістичні та жанрові особливості творів композиторів українських композиторів; - робота над вихованням виконавської впевненості, артистизму; - розуміння й вирішення технічних завдань. 	7	13
8	<p>Тема 8. Твір розгорнутої форми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - єдність форми; - усвідомлення художньої природи й особливостей музичного матеріалу, його цілісне сприйняття на основі оперування музично-слухових уявлень; 	7	13

	- виявлення та вирішення технічних завдань; - стратегія підготовки до сценічних виступів.		
Всього по 2 модулю		28	52
Разом годин самостійної роботи:		56	102

7. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Інструменти та обладнання: фортепіано, рояль, метрономи; репетиційна база, бібліотечний фонд, спеціально обладнане приміщення для концертних заходів; база виконавської практики відповідно до навчальної програми; комп'ютерне та програмне забезпечення, мультимедійні засоби у сфері музичної діяльності.

Аудиторний фонд:

- навчальний корпус
- концертний зал №1
- концертні аудиторії – №34, малий зал Академії мистецтв
- навчальні аудиторії № 24, 48, 45
- точки бездротового доступу до мережі інтернет – клас № 53
- нотна бібліотека, її структура: читальний зал, абонемент навчальної літератури та нотної літератури;
- навчальні плани;
- навчально-методичні комплекси дисциплін.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- пояснювально-ілюстративний (повідомлення викладачем інформації різними засобами - словесними, наочними, практичними);
- репродуктивний
- частково-пошуковий (евристичний - розв'язання завдань, над якими студенти працюють під керівництвом викладача)
- практичний
- моделювання

8. Методичні рекомендації

8.1 Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи.

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу. Проводиться з метою отримання нових знань, їх закріплення, розширення та поглиблення є складником його навчання. Викладач допомагає відпрацювати музичний матеріал, дає конкретні вказівки щодо обсягів, напрямів самостійної роботи.

Самостійна робота студентів-скрипалів охоплює:

- теоретичний аналіз творів програми;
- розбір твору: читання по нотах, визначення аплікатури;
- ескізне вивчення творів;
- художньо-музичний аналіз твору;
- виконання твору по нотах;
- доведення твору до концертного стану.

Самостійна робота носить систематичний характер є обов'язковою. Формування та розвиток навичок самостійної діяльності студента передбачає:

- аналіз та синтез;
- самоконтроль та самооцінка;
- активність;
- ініціативність;
- творчий підхід.

Зміст самостійної роботи студентів у форматі дисциплін «Ансамбль» ОК 14 визначається робочою програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота студента виявляється в опрацюванні спеціальної літератури, в умінні вільно орієнтуватися у стилях і жанрах, аналізувати і давати оцінку власному виконанню музичного твору по нотах.

Студент повинен вміти самостійно працювати з довідковою, навчальною та періодичною літературою, а також виконувати огляд теми. Готувати опорний конспект для відповіді по заданій темі певного змістовного модуля, використовуючи навички, набуті на заняттях з дисциплін музично-теоретичного циклу. Аналізувати виконану роботу.

Орієнтовний репертуарний список

Твори барокової доби

1. Г. Ф. Гендель – Буре
2. Г. Ф. Гендель – Пасакалія
3. Й. С. Бах – Концерт для двох скрипок з оркестром ре мінор.
4. А. Вівальді – Концерт для мандоліни, струнних та клавесину До мажор.

Твори композиторів класиків

1. Й. Гайдн – Дует для скрипки і альту Ре мажор
2. Й. Гайдн – Тріо Фа мажор Hob. XV:37
3. В. А. Моцарт – Дует для скрипки і альту № 1 Соль мажор, К. 423 е
4. Л. Моцарт – Шістнадцять скрипкових дуетів

Твори українських композиторів

1. М. Скорик – Мелодія
2. М. Скорик – Народний танець
3. Т. Ярошенко – Спогад
4. Я. Степовий – Прелюд пам'яті Т. Г. Шевченка
5. А. Кос-Анатольський – Коли заснули сині гори
6. А. Кос-Анатольський – Фантазія «Ой ти, дівчино, з горіха зерня»
7. А. Кос-Анатольський – Струнно-смичкові ансамблі (збірник).

Твори віртуозного характеру

1. О. Гоноболін – Метаморфози.
2. Н. Паганіні – Безперервний рух
3. М. Різоль – Чардаш
4. М. Скорик – Іспанський танець

Твори композиторів романтиків

1. М. Брух – Тріо до мінор ор. 5
2. А. Дворжак – Мелодія
3. Ф. Мендельсон – Квартет № 1 до мінор
4. Ф. Ліст – Канцона
5. Ф. Шуберт – Аве Марія

Рекомендовані джерела інформації

1. Берегова О. М. Тенденції постмодернізму в камерних творах українських композиторів 80–90-х років ХХ сторіччя: ситуація постмодерну // Українське музикознавство. Вип. 29. К.: НМАУ ім. П. Чайковського, 2000. С. 103–108.
2. Голючек М. Ансамбль українських народних інструментів: Навч. посібник I-II частини. К : КНУКіМ, 2003. 108 с.
3. Губар М. Акомпанемент та імпровізація: (Навчальний посібник). Основа, 2013. 168 с.
4. Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах. (Українська академічна школа): підручник. / Микола Давидов. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. 419 с.
5. Жигінас Т. В. Методичні засади підготовки майбутніх вчителів музики до концертно-освітньої діяльності серед дітей та юнацтва: дис. канд. пед. наук: 13.00.02. К, 2007. 220 с.
6. Молчанова Т. О. З історії ансамблевого музичування. Львів : Сполом, 2005. 160 с.
7. Слюсар Т. М. Камерно-інструментальні сонати сучасних львівських композиторів з використанням додаткових звукових рядів // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. 2012. № 3. С. 151–158.
8. Смородський В. І. Розвиток стильового слуху учнів на основі жанрового підходу. Науковий часопис Національного педагогічного ун-ту імені М.П. Драгоманова. Серія No 14 : Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. праць. К. : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. Вип. 17 (22). С. 129-132.
9. Черкаський Л. Українські народні музичні інструменти / Л. Черкаський. Київ : Техніка, 2003. 264 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

www.nbuv.gov.ua – веб-сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського (м. Київ)

www.4uth.gov.ua – веб-сайт Державної бібліотеки України для юнацтва

www.chl.kiev.ua – веб-сайт Національної бібліотеки України для дітей

<http://old.dnpb.gov.ua> – веб-сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

<http://www.pisni.org.ua> – веб-сайт “Українські народні пісні” містить зібрання колекції найкращих українських пісень від найдавніших часів до сьогодення, а також інформацію про їх авторів та виконавців.

<https://parafia.org.ua/mediateka/kompozytory>– українська музика мр3-файл. Пошук відбувається за прізвищами українських композиторів.

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

1. Робоча програма перезатверджена на 2022 / 2023н.р.

Зі змінами:

- з репертуарного списку робочої програми видалені твори композиторів держави агресора,
- змінено код дисципліни згідно плану та Матриці відповідності програмних компетентностей освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)» 22/23 - ОК 14,
- розширено програмні компетенції,
- відповідно до освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)», що була рік на громадському обговоренні оновлено порядок тем.

протокол № 1 від 29 серпня 2022р

Завідувач кафедри Ясько О.А.

2 . Робоча програма перезатверджена на 2023 / 2024 н.р. зі змінами

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)» робочої програми з дисципліни «Ансамбль», внесено корективи у порядок тем та їх змістовне наповнення.

Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ **Ясько О.А.**
(Підпис) (Прізвище, ініціали)